

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

10.10.2006

B6-0525/2006

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suuliselt vastatava küsimuse B6-0435/2006 alusel

vastavalt kodukorra artikli 108 lõikele 5

Esitaja(d): Joseph Daul

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel

Olukord töötlemiseks ette nähtud marjade ja kirsside sektoris

Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta töötlemiseks ette nähtud marjade ja kirsside sektoris

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 28. juuni 2006. aasta aruannet nõukogule ja Euroopa Parlamendile töötlemiseks ettenähtud marjade ja kirsside sektori olukorra kohta (KOM(2006)345);
- võttes arvesse nõukogu määruseid (EÜ) nr 2200/96¹, 2201/96², 2202/96³ ja 2699/2000⁴, millel põhineb puu- ja köögiviljaturu ühine korraldus;
- võttes arvesse oma 5. juuli 2001. aasta resolutsiooni puu- ja köögiviljaturu ühist korraldust käsitleva komisjoni aruande kohta nõukogule (KOM(2001)0036)⁵;
- võttes arvesse komisjoni määrusi (EÜ) nr 1432/2003⁶ tootjaorganisatsioonide tunnustamise kohta ja (EÜ) nr 1433/2003⁷ kõnealuse sektori rakendusfondide ja -kavade kohta;
- võttes arvesse komisjoni määrusi (EÜ) nr 1535/2003⁸; 2111/2003⁹ ja 103/2004¹⁰ kõnesoleva sektori eeskirjade lihtsustamise kohta;
- võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ) nr 1782/2003¹¹ ja komisjoni määrust (EÜ) nr 2237/2003¹² kreeka pähkli tootjate toetuseks võetavate erimeetmete kohta;
- võttes arvesse komisjoni dokumenti pealkirjaga "ELi laienemine: mõju puu- ja köögiviljasektorile" (DG AGRI, C-4, aprill 2004);
- võttes arvesse komisjoni 10. augusti 2004. aasta aruannet nõukogule ja Euroopa Parlamendile puu- ja köögiviljaturu ühise korralduse lihtsustamise kohta (KOM(2004)0549);
- võttes arvesse komisjoni töödokumenti (3. september 2004), mis sisaldab puu- ja köögiviljaturu ühise korralduse analüüsi (SEK(2004)1120);

¹ EÜT L 297, 21.11.1996, lk 1.

² EÜT L 297, 21.11.1996, lk 29.

³ EÜT L 297, 21.11.1996, lk 49.

⁴ EÜT L 311, 12.12.2000, lk 9.

⁵ EÜT C 65 E, 14.3.2002, lk 334.

⁶ ELT L 203, 12.8.2003, lk 18.

⁷ ELT L 203, 12.8.2003, lk 25.

⁸ ELT L 218, 30.8.2003, lk 14.

⁹ ELT L 317, 2.12.2003, lk 5.

¹⁰ ELT L 16, 23.1.2004, lk 3.

¹¹ ELT L 270, 21.10.2003, lk 1.

¹² ELT L 339, 24.12.2003, lk 52.

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 11. mai 2005. aasta resolutsiooni puu- ja köögiviljaturu ühise korralduse lihtsustamise kohta (P6_TA(2005)0174);
 - võttes arvesse komisjoni 28. juuni 2006. aasta töödokumenti "ELi töötlemiseks ettenähtud marjade ja kirsside sektori ülevaade" (SEK(2006) 838);
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et ühise põllumajanduspoliitika eesmärgiks on eelkõige tõsta põllumajanduse tootlikkust, kindlustada põllumajandusega tegeleva elanikkonna rahuldav elatustase, stabiliseerida turud ning tagada toiduainetega varustamine ja mõistlikud tarbijahinnad;
- B. arvestades, et Rooma lepingu kohaselt tuleb ühise põllumajanduspoliitika väljatöötamisel võtta arvesse põllumajandusliku tegevuse eripära, mis tuleneb põllumajanduse sotsiaalsest struktuurist ning eri põllumajanduspiirkondade struktuurilistest ja looduslikest erinevustest, vajadust viia asjakohaseid kohandamisi ellu järk-järgult ning seda, et liikmesriikide jaoks kujutab põllumajandus endast kogu rahvamajandusega tihedalt seotud sektorit;
- C. arvestades, et ühise põllumajanduspoliitika kolm tähtsamat põhimõtet on: ühisturu ühtsus, ühenduse eelistamine ja finantssolidaarsus;
- D. arvestades, et pärast Euroopa Liidu laienemist on marjade ja kirsside turg oluliselt muutunud ning nende kasvatamiseks kasutatava maa pindala on suurenenud 69 000 hektarilt 237 000 hektarini;
- E. arvestades, et ühinemislepingus juhtis Poola tähelepanu eeldatavatele raskustele ELi puu- ja köögiviljaturul pärast laienemist ning samuti vajadusele kohaldada sellel turul kaitsemeetmeid;
- F. arvestades, et pärast Euroopa Liidu laienemist 2004. aastal on marjade majanduslik tähtsus Euroopa Liidus kasvanud, kuna mõned uued liikmesriigid on suurimaid marjatootjaid kogu maailmas;
- G. arvestades, et enne 2004. aasta laienemist ei käsitletud ühenduse õiguses marju, hapu- ega maguskirsse tundlike toodetena ning seetõttu polnud ühenduse asjakohase tegevuse kaudu nähtud ette mingeid erilahendusi (puu- ja köögiviljaturu ühine korraldus, tollipoliitika); arvestades, et pärast laienemist pole ühenduse sätteid vastavalt ühenduse marjasektoris valitsevale olukorrale asjakohaselt muudetud;
- H. arvestades, et marja- ja kirsikasvatusega seotud probleeme esineb esmajoones uutes liikmesriikides ja eriti Poolas, mille toodang moodustab kaks kolmandikku ELis töötlemiseks kasvatatud marjadest ja kirssidest; arvestades, et see puudutab ka vanade liikmesriikide teatud piirkondi, kus nimetatud toodang on peamisi põllumajanduslikke tegevusalasid;
- I. arvestades, et tänu ühenduse toodangu suurenemisele kirsisektoris kalduvad töötlemisettevõttjad üha rohkem kasutama hapukirssi maguskirsi asemel; arvestades, et selline tendents suurendab veelgi ohtu, millesse import väljastpoolt ühendust asetab selle

traditsioonilise tegevuse edasikestmise mõnes liikmesriigis;

- J. arvestades, et marjade ja kirsside kasvatamine on koondunud mõnesse ELi kõige vaesemasse piirkonda, mistõttu pole tegemist ainult majandusliku, vaid ka sotsiaalse probleemiga;
- K. arvestades, et märkimisväärse osa marju ja kirsse toodavad väikesed talumajapidamised, kelle toimetulek sõltub marjade kasvatamisest;
- L. arvestades, et puu- ja köögiviljaturul juba pikka aega kestnud kriis seab ohtu sektori tuleviku;
- M. arvestades, et 2004. ja 2005. aastal langesid kolmandate riikide teravnenud konkurentsi ja ELi tootmise ajutise suurenemise tõttu töötlemiseks ettenähtud maasikate ja külmutatud maasikate hinnad ELis oluliselt;
- N. arvestades, et kolmandatest riikidest imporditakse EL-25e rohkesti vaarikaid ja maguskirsse ning et viimastel aastatel on eriti kiiresti kasvanud külmutatud maasikate import; arvestades, et sellega seoses on konkurents töötlemiseks ettenähtud maasikate turul kolmandatest riikidest, eriti Hiinast ja Marokost, imporditud odavate külmutatud maasikate tõttu oluliselt suurenenud;
- O. arvestades, et põhjapoolsetes liikmesriikides kasvatatakse mustsõstraid ning EL on nimetatud marja suurim tootja maailmas;
- P. arvestades, et alates 2004. aasta laienemisest on vaarikate tootmine ELis kasvanud 28 000 tonnilt 87 000 tonnini (aastate 2002–2004 keskmised), kuna juurde on tulnud kaks uut suurt tootjat: Poola (48 000 tonni) ja Ungari (10 000 tonni);
- Q. arvestades, et alates laienemisest on uued liikmesriigid andnud põhiosa ELi kirsitoodangust (Poola 190 000 tonni ja Ungari 51 000 tonni aastatel 2002–2004);
- R. arvestades, et tootjarühmad ja -organisatsioonid on puu- ja köögiviljatoetuste puhul peamised abisaajad ning et nende roll uute liikmesriikide turul on väga väike; arvestades, et uued liikmesriigid toodavad suures koguses marju;
- S. arvestades, et suurem osa ELi puu- ja köögiviljaturu jaoks ette nähtud eelarvevahenditest kulub töötlemise toetamiseks; arvestades, et marjade ja kirsside puhul nimetatud toetust ei maksta;
- T. arvestades, et mõnes liikmesriigis kujutab marjade ja kirsside tootmine töötlemise eesmärgil omaette tegevusala, mille kestmine on vajalik majandusliku ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse tagamiseks,
- 1. palub komisjonil alata viivitamatult koostööprojekte asjaomaste põllumajandustootjatega, rakendada asjakohaseid koolitusmeetmeid ning toetada turustamisinfrastruktuuri parandamist, et võimaldada Euroopa Liidus marju ja kirsse kasvatavatel põllumajandusettevõtjatel oma sissetulekut suurendada;
- 2. nõuab marjaturu stabiilsuse tõhusaks tagamiseks maasikate, sõstarde, vaarikate,

karusmarjade, hapukirsside ja maguskirsside puhul samasuguste töötlemistoetuste kohaldamist nagu tomatite, pirnide, virsikute ja tsitrusviljade puhul; rõhutada, et need tooted on strateegilise tähtsusega mõnede vanade liikmesriikide piirkondade ning uute liikmesriikide jaoks, kus neil on lisaks majanduslikule väärtusele ka sotsiaalne ja maakorralduslik väärtus;

3. palub komisjonil viivitamatult töötada välja ja rakendada meetmeid, millega piiratakse marjade ülemäärast importi kolmandatest riikidest, eriti sellistest riikidest, kes kasutavad dumpinghindu;
4. kutsub komisjoni üles uurima võimalusi rakendada turule juurdepääsu piiramise mehhanismi, millega siduda kolmandate riikide import Euroopa Liidus kehtivate keskkonna- ja sotsiaalsete normide austamisega tootmisprotsessi käigus; on seisukohal, et nimetatud normide eiramise korral tuleks import maksustada, et kaitsta Euroopa tootjaid dumpingu eest; on seisukohal, et nimetatud maksust saadava tuluga tuleks rahastada maaelu arenguprojekte vastavates eksportijariikides;
5. soovib luua abimehhanisme tootjarühmade toetamiseks, et julgustada Euroopa Liidu liikmesriikides, kus organiseerumine puu- ja köögiviljasektoris jääb ühenduse keskmisest tunduvalt allapoole, rohkem uusi rühmi (ning pikemas perspektiivis tootjaorganisatsioone) looma, esmajoones eelnevalt tunnustatud tootjarühmadele antava abisumma kahekordistamise näol;
6. on seisukohal, et üleminekuperioodil tuleks anda uutele liikmesriikidele rohkem toetust tootjarühmade asutamiseks ja eelnevalt tunnustatud tootjarühmade tegevuskulude katteks (toetusmäärad esimesest viienda tegevusaastani vastavalt 10%, 10%, 8%, 6% ja 4% praeguse 5%, 5%, 4%, 3% ja 2% asemel, säilitades sealjuures praegused ülemmäärad 100 000, 100 000, 80 000, 60 000 ja 50 000 eurot);
7. palub komisjonil võtta jõulisi meetmeid, et lisada sellised tooted, mille suhtes kehtivad madalad tollimaksud (nt marjad), tundlike kaupade nimekirja ning kohaldada marjade suhtes erikaitseklausleid ja piirihindu;
8. palub komisjonil alustada liikmesriikidega arutelu rahalise toetuse kehtestamiseks projektidele vanades marja- ja kirsiistandustes tootmise lõpetamiseks, juhul kui pakkumine ületab nõudlust pikema aja jooksul;
9. palub komisjonil lihtsustada asjakohaseid õigusnorme ning kriisitoetusmeetmeid marja- ja kirsitootjatele, kes halbade ilmastikutingimuste tõttu kahju kannatavad; on seisukohal, et lihtsustamise abil tuleks eelkõige tagada, et halbade ilmastikutingimuste tõttu makstav hüvitis ei eeldaks komisjoni eelnevat heakskiitu, mis kiirendaks oluliselt maksete tegemist põllumajandustootjatele;
10. palub komisjonil puu- ja köögiviljaturu ühise korralduse reformi raames näha ette hüvitis tootjatele, kes nõustuvad suurest pakkumisest tingitud ettenägematute või ajutiste raskuste korral marja- ja kirsisaagi turustamisest loobuma;
11. nõuab, et võetaks kasutusele märgistamissüsteem, millega näidatakse ära töödeldud toiduainetes kasutatavate põllumajandustoodete päritoluriik, kusjuures selline märgistus

peab olema ka lõpptootel, et võimaldada tarbijatel teha valik kohaliku põllumajandustoodangu kasuks;

12. palub põllumajandustoodete müügi edendamiseks ette nähtud meetmete alusel eraldada asjakohased rahalised vahendid ka Euroopa päritolu kõrgekvaliteediliste marjade ja selliste marjade töötlemisel valminud toodete tarbimise edendamiseks tehtava kampaania jaoks;
13. kutsub Poola valitsust üles tühistama maksustamissüsteemi, mis kahjustab tootjarühmade huve, et ergutada tootjaid toodangu müümiseks ühinguid looma ning parimal viisil ära kasutama Euroopa Liidu puu- ja köögiviljaturu ühise korralduse jaoks eraldatavaid eelarvevahendeid;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.